

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RUDARSTVU

Član 1.

U Zakonu o rudarstvu („Službeni glasnik RS”, broj 44/95) u članu 1. stav 1. reči: "rudnog blaga" zamenjuju se rečima: "mineralnih sirovina".

Član 2.

Član 2. menja se i glasi:

"Mineralne sirovine, kao prirodno dobro u državnoj svojini, mogu se koristiti pod uslovima i na način utvrđen ovim zakonom.

Za korišćenje mineralnih sirovina plaća se naknada, u skladu sa zakonom.

Mineralne sirovine, u smislu ovog zakona, smatraju se sve neorganske i organske sirovine u čvrstom, tečnom i gasovitom stanju koje se nalaze u ležištu, u nanosima, kao i tehnogene mineralne sirovine nastale procesom eksploracije (u daljem tekstu: mineralne sirovine)."

Član 3.

U članu 3. stav 1. tačka 5) posle reči: "sirovine" dodaju se reči: "koje su rezultat eksploracije i prerade mineralnih sirovina".

Član 4.

U članu 4. stav 1. posle reči: "pripremi" zapeta i reč: "razradi" brišu se.

U stavu 2. reči: "i oplemenjivanju" brišu se.

Član 5.

Član 5. menja se i glasi:

"Pripremom mineralnih sirovina, u smislu ovog zakona, smatraju se svi procesi: usitnjavanja mineralnih sirovina (drobljenje, prosejavanje, mlevenje, klasiranje), koncentracije i/ili separacije korisnih minerala od jalovine (ručno ili automatsko odabiranje, gravitacijska, flotacijska, magnetska i elektrostatička koncentracija, luženje mineralnih sirovina i iskopina i dalje pripremanje rastvora u cilju koncentracije korisnih komponenti), odvodnjavanje proizvoda koncentracije odnosno separacije (zgušnjavanje, filtriranje i sušenje). Pod pripremom mineralnih sirovina smatraju se i svi procesi okrupnjavanja mineralnih sirovina i koncentrata (peletizacija i briketiranje), separacije peska, šljunka i kamena, kao i procesi primarne prerade ukrasnog i drugog kamena."

Član 6.

Član 6. briše se.

Član 7.

U članu 7. posle reči: "uređaja;" reči: "otvaranju, razradi", zamenjuju se rečima: "pripremi, otvaranju".

Član 8.

U članu 8. tačka 1) reči: "objekti, postrojenja i uređaji" zamenjuju se rečima: "objekti i postrojenja".

U tački 2) posle reči: "mineralnih sirovina" dodaju se reči: "i pripremi mineralnih sirovina".

U tački 5) posle reči: "nafte" stavlja se zapeta i dodaju se reči: "kao i drugih materija na eksplotacionom polju".

U tački 8) tačka se zamenjuje se tačkom i zapetom.

Posle tačke 8) dodaje se tačka 9) koja glasi:

"9) objekti i postrojenja koji služe za separaciju peska, šljunka i kamena."

Član 9.

U članu 10. reči: "istraživanja radi obnavljanja rezervi" zamenjuju se rečima: "doistraživanja radi inoviranja stanja rezervi".

Član 10.

U članu 12. tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: „odnosno nadležni organ autonomne pokrajine kada se eksplotacija mineralnih sirovina vrši na teritoriji autonomne pokrajine”.

Član 11.

Posle člana 12. dodaje se novo poglavlje la i član 12a koji glase:

"la AGENCIJA ZA RUDARSTVO

Član 12a

Obrazuje se Agencija za rudarstvo, kao posebna organizacija za obavljanje stručnih poslova vezanih za ostvarivanje ciljeva utvrđenih strategijom upravljanja mineralnim sirovinama Republike Srbije (u daljem tekstu: Agencija).

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

Agencija obavlja poslove koji se odnose na:

- 1) učestvovanje u izradi strategije upravljanja i razvoja mineralnih sirovina Republike Srbije;
- 2) praćenje i prognoziranje trendova proizvodnje i cena berzanskih i drugih mineralnih sirovina u zemlji i inostranstvu;
- 3) učestvovanje u izradi bilansa rezervi svih mineralnih sirovina;
- 4) pružanje informacija o međunarodnim kretanjima i najboljoj praksi u oblasti rudarstva;
- 5) učestvovanje u organizovanju seminara i promotivnih aktivnosti iz oblasti rudarstva, pružanje konsultantskih usluga i periodično izdavanje informatora iz domena svoje delatnosti;
- 6) učestvovanje u pripremi dokumentacije za davanje koncesija na eksploataciju i istraživanje mineralnih sirovina;
- 7) učestvovanje u pripremi podzakonskih akata i pravilnika o tehničkim normativima i drugih tehničkih propisa;
- 8) promovisanje ulaganja u mineralne sirovine Republike Srbije;
- 9) izdavanje licenci u skladu sa ovim zakonom.

Agencija jednom godišnje podnosi izveštaj Vladi o svom radu u prethodnoj godini sa predlogom mera."

Član 12.

Član 13. menja se i glasi:

"Eksplotaciju mineralnih sirovina može da obavlja privredno društvo, preduzeće odnosno drugo pravno lice (u daljem tekstu: preduzeće) koje je registrovano za obavljanje te delatnosti i koje ima licencu za izvođenje rudarskih radova i za vršenje stručnog nadzora nad rudarskim radovima."

Član 13.

Posle člana 13. dodaje se član 13a koji glasi:

"Član 13a

Preduzeće može za sopstvene potrebe na zemljištu čiji je vlasnik odnosno korisnik da vrši eksplotaciju lomljenog kamena do 3000 m^3 , ukrasnog kamena do 150 m^3 , peska i šljunka do 1500 m^3 i opekarske gline do 1000 m^3 , po prethodno pribavljenom odobrenju koje izdaje Ministarstvo.

Uz zahtev za izdavanje odobrenja za eksplotaciju iz stava 1. ovog člana dostavlja se:

- 1) dokaz o svojini ili pravu korišćenja zemljišta;
- 2) uprošćeni rudarski projekat;
- 3) ugovor sa ovlašćenim izvođačem rudarskih radova;

- 4) akt opštinskog organa nadležnog za poslove uređenja prostora i zemljišta u kome je navedena namena i količina mineralne sirovine;
- 5) mišljenje organa lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite životne sredine.

Fizičko lice može da obavlja eksploataciju lomljenog kamena do 300 m³, ukrasnog kamena do 30 m³, peska i šljunka do 100 m³ i opekarske gline do 80 m³, na sopstvenom zemljištu na osnovu prijave koju podnosi opštinskom organu nadležnom za poslove uređenja prostora i zemljišta i Ministarstvu, najkasnije osam dana pre početka izvođenja radova.

Za korišćenje mineralnih sirovina u količinama iz st.1. i 3. ovog člana ne plaća se naknada.

"Ispiranje plemenitih metala i drugih minerala iz rečnih nanosa može se odobriti i fizičkom licu pod uslovom da sve isprane količine metala mesečno ponudi Narodnoj banci Srbije po tržišnim cenama."

Član 14.

Čl. 14. i 15. brišu se.

Član 15.

Član 16. se menja i glasi:

"Preduzeće koje vrši eksploataciju mineralnih sirovina plaća naknadu za korišćenje mineralnih sirovina u skladu sa ovim zakonom.

Naknada iz stava 1. ovog člana utvrđuje se prema sledećim osnovama:

1) za sve vrste uglja i uljnih škriljaca	1% od ukupnog prihoda;
2) za ugljovodonike u tečnom i gasovitom stanju (nafta i gas) i ostale prirodne gasove	3% od ukupnog prihoda;
3) za radioaktivne sirovine	2% od ukupnog prihoda;
4) sve metalične sirovine	3% od neto prihoda od topionice;
5) tehnogene sirovine koje su rezultat eksploatacije i prerade mineralnih sirovina	4% od ukupnog prihoda;
6) za nemetalične sirovine i sirovine za dobijanje građevinskog materijala	5% od ukupnog prihoda;
7) za sve vrste soli i sonih voda	1% od ukupnog prihoda;
8) za podzemne vode iz kojih se dobijaju korisne mineralne sirovine i geotermalna energija, kao i podzemne vode vezane za rudarsku tehnologiju i gasove koji se sa njima javljaju	1% od ukupnog prihoda.

Ukupan prihod iz stava 2. ovog člana predstavlja iznos koji preduzeće ostvaruje od iskorišćenih ili prodatih mineralnih sirovina, određen na osnovu načela uzročnosti prihoda i rashoda, u skladu sa opšte prihvaćenim međunarodnim standardima i realnom tržišnom vrednošću mineralnog proizvoda koje koristi preduzeće.

Neto prihod od topionice prema stavu 2. ovog člana predstavlja ukupan prihod od prodaje krajnjeg proizvoda umanjen za troškove topljenja, rafinacije, transporta, pretovara, osiguranja i prodaje, određen na osnovu načela uzročnosti prihoda i rashoda, u skladu sa opšte prihvaćenim međunarodnim standardima. Neto prihod od topionice ne može se umanjivati po osnovu amortizacije, troškova kapitala ili poreskih olakšica.

Naknada se plaća za sve komponente mineralne sirovine koje se koriste ili prodaju, a ne plaća se za uzorke mineralnih sirovina koji se koriste za tehničko-tehnološka ispitivanja.

Prinudnu naplatu i kontrolu obračuna i uplate naknade za korišćenje mineralnih sirovina vrši nadležni poreski organ. U pogledu prinudne naplate, kontrole, kamate i zastarelosti naknade za korišćenje mineralnih sirovina, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim je uređen poreski postupak.

Način plaćanja naknade iz ovog člana bliže određuje Ministar sporazumno sa ministrom nadležnim za finansije."

Član 16.

Posle člana 16. dodaje se novi član 16a koji glasi:

"Član 16a

Sredstva ostvarena od naknade za korišćenje mineralnih sirovina u visini od 50% su prihod Republike Srbije, a u visini od 50 % su prihod opštine na čijoj teritoriji se vrši eksploatacija.

Kada se eksploatacija mineralnih sirovina vrši na teritoriji autonomne prokrajine, sredstva koja su prihod Republike Srbije, u skladu sa stavom 1. ovog člana, u visini od 40% su prihod Republike Srbije, u visini od 10% su prihod autonomne pokrajine, a u visini od 50% su prihod opštine na čijoj teritoriji se vrši eksploatacija."

Član 17.

Član 17. se menja i glasi:

"Eksploatacija mineralnih sirovina vrši se na osnovu odobrenja za eksploataciju, u roku određenom odobrenjem i po dinamici i u količinama predviđenim rudarskim projektom i ostalom tehničkom dokumentacijom izrađenom u skladu sa zakonom.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje Ministarstvo.

Odobrenje za eksploataciju izdaje se po zahtevu nosioca istraživanja mineralne sirovine na prostoru na kome će se obavljati eksploatacija te mineralne sirovine.

Zahtev za produženje roka u odobrenju iz stava 1. ovog člana može se podneti pre isteka roka u odobrenju."

Član 18.

Posle člana 17. dodaje se novi član 17a koji glasi:

" Član 17a

Preduzeće kome je izdato odobrenje za eksploataciju i Ministarstvo zaključuju ugovor kojim se bliže određuju prava i obaveze vezane za proces eksploatacije mineralne sirovine a naročito: visina, rokovi, način i uslovi plaćanja naknade za korišćenje mineralnih sirovina, prava i obaveze u pogledu preuzimanja mera na obezbeđivanju opšte sigurnosti, zaštite okoline i drugih mera pri eksploataciji određene vrste mineralne sirovine."

Član 19.

U članu 18. tački 1) posle broja: "1:25000" dodaju se reči: "ili u odgovarajućoj razmeri".

U tački 2) reči: "prema propisima o geološkim istraživanjima" zamenjuju se rečima: "na osnovu izvršenih istraživanja u skladu sa važećim propisima o klasifikaciji i kategorizaciji rezervi mineralnih sirovina".

Tačka 3) menja se i glasi:

"3) studija izvodljivosti eksploatacije ležišta mineralnih sirovina sa prikazom uslova i načina eksploatacije, pripreme mineralnih sirovina, plasmana mineralnih sirovina, mera zaštite i sanacije životne sredine i uticaja na društvenu zajednicu, potrebnih novčanih sredstava koja će biti angažovana i broja zaposlenih;".

Član 20.

U članu 19. u tački 4) posle reči: "eksploatacijom" dodaju se reči: "a koji ne može biti kraći od šest meseci", a tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Posle tačke 4) dodaje se tačka 5) koja glasi:

"5) rok na koji se daje mineralna sirovina na korišćenje."

Član 21.

U članu 20. posle tačke 3) tačka se zamenjuje tačkom i zapetom i dodaju se tri tačke koje glase:

"4) ne ispunjavaju prava i obaveze iz ugovora zaključenog u skladu sa ovim zakonom;

5) blagovremeno u skladu sa ovim zakonom ne dostavi nadležnom Ministarstvu godišnji operativni plan za narednu kalendarsku godinu;

6) ne izvode rudarski radovi u toku od godinu dana neprekidno."

Član 22.

Posle člana 20. dodaje se novi član 20a koji glasi:

"Član 20a

Odobrenje za eksploataciju prestaje da važi:

- 1) na zahtev preduzeća;
- 2) trajnom obustavom vršenja eksploatacije;
- 3) istekom roka na koji se daje mineralna sirovina na korišćenje;
- 4) raskidom ugovora."

Član 23.

U članu 21. stav 1. reči: "po prethodno sprovedenom postupku za davanje na korišćenje mineralnih sirovina" zamenjuju se rečima: "pod uslovima i na način propisanim ovim zakonom".

U stavu 2. posle reči: "zakonom" tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: "ako se time ne ometa eksploatacija već prethodno odobrane mineralne sirovine."

Član 24.

U članu 24. stav 3. menja se i glasi:

"Ako postoje uslovi za otvaranje više rudarskih objekata na jednom eksploatacionom polju, odobrenjem za eksploataciju eksploataciono polje može se ograničiti samo na jedan deo ležišta mineralne sirovine."

Član 25.

Odobrenje za eksploataciju, izdato preduzeću čija se imovina koja služi za eksploataciju mineralnih sirovina, prodaje u postupku privatizacije, može se preneti na kupca te imovine ugovorom koji zaključuju prodavac imovine, kupac imovine, Ministarstvo i Agencija za privatizaciju.

Na ugovor iz stava 1. ovog člana prethodnu saglasnost daje Vlada, na predlog Ministarstva.

Ugovor iz stava 1. ovog člana zaključen bez saglasnosti Vlade ništav je.

Obavezni elementi ugovora iz stava 1. ovog člana su odredbe o investicionom ulaganju kupca imovine i njegovim obavezama po osnovu socijalnog programa.

Član 26.

U članu 26. stav 1. menja se i glasi:

"Rudarski radovi izvode se u skladu sa tehničkom dokumentacijom za izvođenje rudarskih radova."

U stavu 2. reči: "A i B kategorije" zamenjuju se rečima: "kategorizovanih i klasifikovanih rezervi u skladu sa propisima o geološkim istraživanjima".

Član 27.

U članu 27. stav 1. posle reči: "godišnje" dodaje se reč: "operativne".

U stavu 2. reči: "31. decembra" zamenjuju se rečima: "30. novembra".

Član 28.

U članu 28. stav 2. menja se i glasi:

"Glavni rudarski projekat izrađuje se za izgradnju novih podzemnih i površinskih rudarskih objekata i rekonstrukciju sistema otvaranja i pripreme rudarskih objekata radi eksploatacije ležišta mineralnih sirovina, kao i za otvaranje novih rudnih ležišta u postojećim rudnicima. Kao podloga za glavni rudarski projekat uzima se više od 50% utvrđenih bilansnih rezervi mineralnih sirovina."

U stavu 3. posle reči: "objekata" dodaju se zapeta i reči: "rekonstrukciju sistema otvaranja i pripreme".

Stav 4. menja se i glasi:

"Uprošćeni rudarski projekat izrađuje se za:

- 1) sva odstupanja od glavnog ili dopunskog rudarskog projekta ako se ne menja osnovna koncepcija navedenih projekata, s time da rudarski radovi na eksploataciji ležišta obrađeni uprošćenim rudarskim projektom mogu trajati do dve godine;
- 2) eksploataciju malih rudnih tela do 15 hiljada tona u okviru eksploatacionog polja čija eksploatacija neće trajati duže od jedne godine;
- 3) rudarske radove pri istraživanju mineralnih sirovina;
- 4) rudarske radove pri eksploataciji za sopstvene potrebe u skladu sa ovim zakonom;
- 5) za izradu pojedinačnih bušotina za naftu, gas i podzemne vode, kao i za nadzemne objekte za eksploataciju, pripremu i transport nafte, gasa i podzemne vode."

Stav 5. briše se.

Član 29.

U članu 29. posle reči: "projekata," dodaju se reči: "studije izvodljivosti eksploatacije," a posle reči: "godišnjih" dodaje se reč: "operativnih".

Član 30.

U članu 30. stav 1. menja se i glasi:

"Rudarske projekte može izrađivati preduzeće koje ima licencu za projektovanje rudarskih projekata, a tehničku kontrolu može vršiti preduzeće koje ima licencu za vršenje tehničke kontrole rudarskih projekata i objekata. "

Član 31.

Posle člana 30. dodaje se član 30a koji glasi:

"Član 30a

Licence koje se izdaju u skladu sa ovim zakonom su:

- 1) licenca za izvođenje rudarskih radova i za vršenje stručnog nadzora nad rudarskim radovima;
- 2) licenca za projektovanje rudarskih projekata;
- 3) licenca za vršenje tehničke kontrole rudarskih projekata i objekata.

Licence iz stava 1. ovog člana mogu da dobiju preduzeća koja imaju zaposlene sa odgovarajućom stručnom spremom, radnim iskustvom, ovlašćenjem za projektovanje i ovlašćenjem za obavljanje stručnih poslova utvrđenih ovim zakonom.

Agencija donosi akt o ispunjenosti uslova za izdavanje licenci iz stava 1. ovog člana.

Preduzeće najkasnije do 30. novembra tekuće godine, dostavlja Agenciji podatke kojima dokazuje da i dalje ispunjava uslove za izdavanje licenci.

Agencija će doneti rešenje o stavljanju van snage akta o ispunjenosti uslova za izdavanje licenci ako:

- 1) se na osnovu dostavljenih podataka utvrdi da više nisu ispunjeni uslovi za važenje iste;
- 2) preduzeće ne dostavi podatke pre isteka roka važenja aktuelne licence;
- 3) se utvrdi da se rudarski radovi ne izvode u skladu sa izvođačkim projektima, a posebno ako se na taj način ugrožava bezbednost ljudi i rudarskih objekata.

Agencija vodi evidenciju o svim izdatim licencama i o tome redovno izveštava Ministarstvo. U evidenciju imaju pravo uvida svi zainteresovani subjekti.

Ministar bliže propisuje uslove i način izdavanja licenci u skladu sa ovim zakonom."

Član 32.

U članu 32. stav 5. briše se.

Član 33.

U članu 36. stav 1. tačka 1) reči: "u tri primerka" brišu se.

Tačka 5) menja se i glasi:

"5) vodoprivredna saglasnost za projekte, ako se izvođenjem rudarskih radova utiče na režim voda;".

Tačka 7. menja se i glasi:

"7) zaključen ugovor o eksploataciji mineralnih sirovina."

Tačka 8) briše se.

Član 34.

U članu 42. stav 2) tačka na kraju zamenjuje se zapetom i dodaju reči: "kao i lica zaposlena u Ministarstvu i Agenciji."

Član 35.

U članu 47. stav 4. reči: "izvođenje radova" zamenjuju se rečju: "eksploataciju".

Član 36.

U članu 53. stav 2. reči: "davanju na korišćenje" zamenjuju se rečju: "eksploataciji".

Član 37.

U članu 74. reč: "zaposleni" zamenjuje se rečju: "lica".

Član 38.

U članu 77. stav 1. posle reči: "strukte" dodaje se zapeta i reči: "tri godine radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja, nadzora i drugim stručnim poslovima za koje se projekat izrađuje", a reči: "ovlašćenje za projektovanje" zamenjuju se rečima: "ovlašćenje za obavljanje tih poslova".

U stavu 2. reči: "ovlašćenje za projektovanje" zamenjuju se rečima: "ovlašćenje za obavljanje tih poslova".

Član 39.

Član 78. menja se i glasi:

"Tehničkom kontrolom rudarskih projekata može rukovoditi lice koje ima visoku školsku spremu rudarske struke, pet godina radnog iskustva na poslovima tehničkog rukovođenja, nadzora i drugim stručnim poslovima u rudarskim objektima za koje se projekat izrađuje i ovlašćenje za obavljanje tih poslova.

Tehničku kontrolu rudarskih projekata mogu obavljati lica koja ispunjavaju propisane uslove za izradu rudarskih projekata."

Član 40.

U članu 81. stav 2. tačka se zamenjuje zapetom i dodaju se reči: "odnosno starešina nadležnog organa autonomne pokrajine za kandidate sa teritorije autonomne pokrajine."

Član 41.

U članu 85. stav 1. tačka 2) menja se i glasi:

"2) eksploatacija mineralnih sirovina vrši na osnovu odobrenja za eksploataciju, i saglasno ugovoru o eksploataciji i odobrenju za izvođenje rudarskih radova."

Član 42.

U članu 93. stav 1. tačka 1) reči: "za eksploataciju (član 17)" zamenjuju se rečima: "za eksploataciju i ugovora o eksploataciji (čl. 17. i 17a)".

Član 43.

U članu 94. stav 1. tačka 3) menja se i glasi:

"3) pristupi izvođenju radova bez odobrenja u skladu sa članom 13a".

Član 44.

U čl. 23. i 96. Zakona o rudarstvu ("Službeni glasnik RS", broj 44/95) reči: "Narodna banka Jugoslavije" zamenjuju se rečima u odgovarajućem padežu: "Narodna banka Srbije".

Član 45.

Preduzeća i druga pravna lica kojima je do dana stupanja na snagu ovog zakona izdato odobrenje za eksploataciju nastavljaju sa eksploatacijom pod uslovima pod kojima su stekli to pravo, s tim što su dužni da svoje poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 46.

Podzakonski akti na osnovu ovog zakona doneće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akta iz člana 15. ovog zakona primenjivaće se Uredba o visini naknade za korišćenje mineralnih sirovina ("Službeni glasnik RS", broj 28/02).

Član 47.

Zakon o plaćanju i usmeravanju sredstava naknade za korišćenje dobara od opštег interesa u proizvodnji električne energije i proizvodnji nafte i gasa ("Službeni glasnik RS", broj 16/90), prestaje da važi po isteku roka od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 48.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".